

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 3227
Tarih: 29.04.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de çocuk işçiliğinin temel sebeplerinin araştırılması ve çocuk işçiliğinin önlenmesi amacıyla Anayasanın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Nursel AYDOĞAN
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de çocuk işçiliğindeki artış ve giderek çocuk işçilerin yaş oranındaki düşüş emek sömürsünde yaşanan adaletsizliği bir kez daha ortaya çıkarmaktadır. Bugün kapitalist ideolojinin beslendiği emek kavramı Türkiye gibi, gelişmekte olan ülkelerde büyük bir adaletsizliği ortaya çıkarmakla birlikte okul yaşında olması gereken ve bilişsel gelişimini tamamlamamış çocukların psikolojik dengelerini altüst etmektedir. Geçtiğimiz günlerde TÜİK’in 2012 yılının son çeyreğine ait "çocuk işgücü anketi sonuçları" başlığıyla yayınladığı bültende 6-17 yaş grubu çocuk nüfusunun 15 milyon 247 bin kişi, çocuk işçi sayısındaki artışın ise yüzde 3 bin olduğu belirtilmiştir. Çocuk işçiliği ülkemizin ve dünyanın yaşadığı acil çözüm bekleyen sorunlarından biridir. Bugün resmi rakamlarla ülkemizde 4 milyon, dünya genelinde ise 200 milyondan fazla çocuk işçi bulunmaktadır. Türkiye’de küçük ölçekli işyerlerinde kayıt

dışı çalışan çocuklar da göz önünde bulundurulduğunda TÜİK'in yayınlamış olduğu rakamlar durumun ciddiyetinin sadece görünen yanısıdır. İşini kaybeden yetişkinlerin yerini, maliyet hesaplarına dâhil edilmeyen bir işgücü olarak çocuklar almaktadır. Yoksulluk sınırının altında yaşayan ailelerde günlük yaşamın sürdürülmesi çocukların gelirine bağımlı olmuştur. Kayıt dışı bir şekilde süren ekonomik faaliyetler, çalışma hayatındaki yetersiz denetim sebebiyle, ucuz emek olarak özellikle çocukların bu alanda sömürülmesine sebep olmaktadır.

Türkiye'de 4+4+4 gibi otoriter bir şekilde uygulamaya konulan eğitim sistemi, sendikal hareketlerin önündeki engeller, toplu iş sözleşmeleri ve işsizlik ödeneklerinin yetersizliği ve bu gibi yardımlardan yararlanmak için öne sürülen kriterlerin çok yönlü olması büyük bir toplumsal eşitsizlik oluşturmaktadır. Birbirine bağımlı bir şekilde oluşturulan bu koşullar çocuk emeğinin sömürülmesinde, çocuk istismarını zorunlu bir şekilde ortaya çıkarmıştır. Oysa uluslararası sözleşmelere imza atmış olan Türkiye çocuk emeğinin sömürülmesinin önündeki engelleri kaldırmak yerine 4+4+4 denilen ve demokratik hiçbir içeriğe sahip olmayan eğitim sistemiyle taraf olduğu sözleşmeleri neredeyse çiğnemiştir. Çocuk işçiliği bugün AKP tarafından meşrulaştırılmış ve ne fiziksel ne de bilişsel gelişimini tamamlayamayan çocuklar sermaye sahiplerine peşkeş çekilmektedir. Bugün Türkiye'de çocuk emeğinin sömürülmesi 2012 yılında hayata geçirilen yeni eğitim sistemi adı altındaki otoriter uygulama ile yasalarla güvence altına alınmıştır. Türkiye'de çocuğun bireysel anlamda gerek gelişim süreci açısından gerekse de uluslararası ve ulusal yasalarla güvence altına alınmış haklarını kullanamamasından kaynaklı bir eşitsizlik içerisinde yer aldığını belirtmek gerekir. İstatistiksel sonuçlardan da anlaşılacağı üzere, uluslararası alanda Türkiye'de çocuğun başta ekonomik faaliyetler olmak üzere toplumsal alan içerisinde kendi doğal haklarını ne kadar kullanabildiğini değerlendirmek amacıyla çeşitli ölçütler temel alınmıştır. Bu ölçütlerden biri de OECD'nin üye ülkeler arasında yaptığı araştırma sonucunda Türkiye'de çocukların çocuk refahı, sağlık ve güvenlik başlıklarında 30 ülke içinde sonuncu olduğu gerçeğidir. Yine Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 37. Maddesinde bir çocuğun tutuklanmasının en son başvurulacak yöntem olarak düşünülüp, bunun da uygun olabilecek en kısa süre ile sınırlı tutulması gerektiği hükme bağlanmasına rağmen Türkiye'deki cezaevlerinde 2 bin 309 çocuk bulunmaktadır. Buna bağlı olarak, başta yoksulluk olmak üzere, cinsel istismar, şiddet gibi nedenlerle her yıl 800'den fazla çocuk, SHÇEK bünyesine alınmıştır.

Barış ve Demokrasi Partisi Grubu olarak çocuk emeğinin sömürülmesini sağlayan sebeplerin ortadan kaldırılması ve bu konuda gerekli yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını saygılarımızla arz ederiz.

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

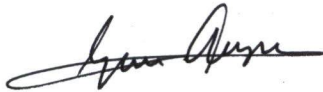
6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

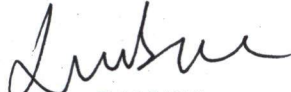
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

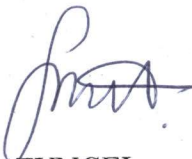
12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

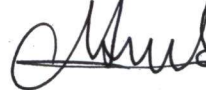
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

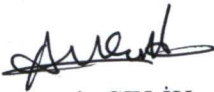
16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

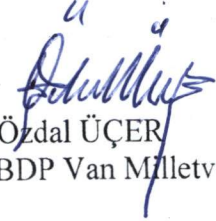
19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili